

„PRAWA CZŁOWIEKA A NOWE TECHNOLOGIE”
I EUROPEJSKIE FORUM PRAW CZŁOWIEKA I PRAWA HUMANITARNEGO
LUBLIN, 31 MAJA 2017 R.

W środę 31 maja 2017 r. na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Prawa człowieka a nowe technologie” zorganizowana w ramach I Europejskiego Forum Praw Człowieka i Prawa Humanitarnego. Organizatorem wydarzenia naukowego była Katedra Praw Człowieka na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji na czele z jej kierownikiem ks. dr. hab. Krzysztofem Orzeszyną, prof. KUL. Konferencja została zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem degli studi di Bari Aldo Moro we Włoszech.

Wydarzenie przybrało postać forum, a więc miejsca przekazywania i swobodnej wymiany poglądów, a także otwartej debaty naukowej pomiędzy naukowcami reprezentującymi różne środowiska naukowe. Natomiast zasadniczym celem konferencji było przedstawienie aktualnych problemów analizowanych w nauce prawa międzynarodowego praw człowieka na świecie. Konferencji towarzyszyła prezentacja książki prof. Michele Indelicato *Etica della persona e diritti umani: la prospettiva del personalismo polacco*, której egzemplarze Autor ofiarował Bibliotece Uniwersyteckiej. Dzieło to zostało zadedykowane polskiemu wkładowi w rozwój myśli personalistycznej i doktryny praw człowieka, z jego zasadniczym fundamentem, jakim jest myśl Jana Pawła II.

Tematem przewodnim I Forum były nowe technologie i problemy, jakie one stwarzają dla realizacji i egzekwowania praw człowieka. Zostało ono bowiem zainspirowane nauczaniem papieża Franciszka, który podkreśla, że wiek cyfrowy, w którym żyjemy, stanowi wyzwanie, jakiego można sprostać tylko dzięki rozumnemu i godziwemu wykorzystaniu innowacji, tak aby jak najwierniej urzeczywistnić ideę sprawiedliwości społecznej. O ważkości tego zagadnienia świadczy również jego szerokie uznanie przez praktycznie wszystkie znaczące gremia naukowe. Nowe

technologie mogą być bowiem niezbędnymi narzędziami w walce z naruszeniami praw człowieka. W raporcie Specjalnego Sprawozdawcy ONZ z 2016 r. uznano, że dostęp do Internetu i nowoczesnych technologii stworzył doskonałą okazję dla obrońców praw człowieka do dokumentowania i udostępniania informacji o potencjalnych nawet naruszeniach praw człowieka.

Uroczystego otwarcia konferencji w sali Collegium Joannis Paulis II dokonał dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, prof. dr hab. Krzysztof Wiak, który powitał wszystkich prelegentów oraz licznie zgromadzoną publiczność, w tym gości z zagranicy. W tematykę konferencji wprowadził natomiast przewodniczący Komitetu Naukowego Forum, ks. prof. Krzysztof Orzeszyna, który podkreślił, że nowoczesne technologie stanowią wyzwanie dla prawa międzynarodowego praw człowieka. Przestrożenie te bowiem tylko z pozoru nie zawierają punktów ze sobą stycznych, w praktyce bowiem sfery te głęboko się przenikają.

Wykład wprowadzający pt. *Personalizm chrześcijański jako fundament koncepcji praw człowieka* wygłosił J.E. biskup prof. dr hab. Artur Grzegorz Miziński, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski, którego wystąpienie spotkało się z dużym zainteresowaniem ze strony panelistów i słuchaczy. Dotyczyło ono bowiem zagadnienia wielce aktualnego, którym jest konieczność poszanowania człowieka i jego praw, jako koncepcji personalistycznej, będącej obecnie integralną częścią katolickiej nauki społecznej. Skuteczna ochrona praw człowieka, w także koncepcja rozwijania i korzystania z nowych technologii nie jest bowiem w pełni możliwa bez poszanowania norm i wartości chrześcijańskich opartych na zasadach wpływających z Dekalogu.

Sekretarz generalny Konferencji Episkopatu Polski przewodniczył również obradom pierwszej sesji konferencji, poświęconej degradacji paradygmatu godności w doktrynie prawa międzynarodowego praw człowieka i w praktyce krajowej. Tę część konferencji otworzył wykład prof. Michele Indelicato z Uniwersytetu degli studi di Bari Aldo Moro, który w ojczystym języku przedstawił referat pt. *Etyka a komunikacja massmedialna*. Kolejne wystąpienie, zatytułowane *Biotechnologia, jurydyzacja ciała a godność ludzka*, zaprezentował prof. Ferdinando Parente z Wydziału Prawa Uniwersytetu degli studi di Bari Aldo Moro, zwracając uwagę słuchaczy na problem przenikania nauk prawa i biotechnologii i wynikające z tego problemy. Charakter spajający i podsumowujący tę część panelu miało wystąpienie ks. prof. Krzysztofa Orzeszyny, który przedstawił referat pt. *Normatywna koncepcja godności w systemie praw człowieka*.

Równie duże zainteresowanie słuchaczy wzbudziła II sesja konferencji, dotycząca synergii rozwoju technologicznego i praw człowieka, której przewodniczyła prof. dr hab. Elżbieta Szczot, kierownik Katedry Nauk o Polityce KUL. Sesję otworzył wykład dr. Salvatore Antonello Parente, reprezentującego Uniwersytet degli studi di Bari Aldo Moro, który przedstawił wystąpienie dotyczące styku cyberprzestrzeni oraz prawa finansowego i konieczności stanowienia nowych granic. Następnym, znaczącym punktem programu był referat dr Rosy Indelicato pt. *Edukacja a nowe technologie*. Z kolei dr Jan Podkowiak, reprezentujący Uniwersytet Warszawski, przedstawił zagadnienie pt. *Science fiction a prawa człowieka*, dotyczące potencjalnych sfer ludzkiego życia wymagających pilnej regulacji normatywnej. Kolejne wystąpienie pt. *Ograniczenia praw człowieka ze względu na działania w cyberprzestrzeni* wygłosił adwokat dr Michał Skwarzyński z Katedry Praw Człowieka KUL, członek Komitetu Naukowego Konferencji. Jako ostatni z referentów wystąpił dr Robert Krzysztof Tabaszewski z Katedry Praw Człowieka KUL, który zarysował problem nowych technologii wobec paradoksu prawa człowieka do życia i zdrowia w świetle przepisów Konwencji o prawach człowieka i biomedycynie.

W podsumowaniu części merytorycznej konferencji przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji, prof. Krzysztof Orzeszyna, zwrócił uwagę to, że wszystkie wystąpienia prelegentów pokazały, iż istnieje olbrzymia przestrzeń dla regulacji prawa nowych technologii. Należy to uczynić w taki sposób, aby nie działały one na szkodę jednostek. Podkreślając wagę oraz konieczność szerszej wymiany poglądów w ramach otwartej debaty naukowej, kierownik Katedry Praw Człowieka KUL zaprosił wszystkich uczestników do udziału w kolejnej edycji Forum, która odbędzie się w maju 2018 r. Organizowane wydarzenie będzie bowiem miało charakter cykliczny, zaś kolejne edycje Forum będą stanowić próbę odpowiedzi na poszczególne problemy w skutecznej realizacji praw człowieka.

Po zakończeniu merytorycznej części konferencji uczestnicy udali się do Kościoła Akademickiego, a następnie do Starego Gmachu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, gdzie zwiedzili muzeum uniwersyteckie oraz miejsca, w których wykladał Karol Wojtyła. Tuż po powrocie do Włoch zagraniczni goście w listach gratulacyjnych przesłali podziękowania i serdeczności, wyrażając się bardzo miłymi słowami na temat Polski, Lublina i Uniwersytetu, w którym wielu z nich gościło po raz pierwszy.

dr Robert Tabaszewski*

* Katedra Praw Człowieka KUL, WPPKiA.